

Dependance Cluster 4 onderwijs "De Optimist" te Emmeloord.

Emmeloord, 15 augustus 2006.

Aan de raad.

Voorgenomen besluit.

1. Een bedrag van maximaal € 50.000 beschikbaar stellen aan de Stichting Orthopedagogisch Centrum IJsselmeerpolders (OCIJ).
2. Dit bedrag dekken vanuit de reserve "*Onderwijsachterstanden exceptionele groei*".
3. De 28ste wijziging op de programmabegroting 2006 vast stellen.

Advies raadscommissie.

De commissie van advies voor Samenlevingszaken adviseert unaniem positief omtrent dit voorstel en adviseert het voorstel als hamerstuk te beschouwen.

Aanleiding.

Op 24 januari 2006 heeft ons College zich akkoord verklaard met de komst van een nevenvestiging Cluster 4 onderwijs binnen onze gemeente. Het ministerie van OC&W heeft in het voorjaar van 2006 ingestemd met de nevenvestiging. De Stichting Orthopedagogisch Centrum IJsselmeerpolders heeft zich nadien, in overleg met ons, gericht op het opstarten van een nevenvestiging in Emmeloord. In een relatief korte periode is het gelukt om de nevenvestiging (tijdelijke) huisvesting aan te bieden in het Expansievat aan het Skagerrak in Emmeloord. SO-VSO-school "De Optimist" is voor het schooljaar 2006-2007 vanuit de gemeente vijf leslokalen aangeboden. Voor de eerste inrichting (onderwijsleerpakket en meubilair) heeft de gemeenteraad, na een hiertoe ingediende spoedaanvraag, een bedrag van € 46.473,64 toegekend. Dit in overeenstemming met de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Noordoostpolder.

Probleemstelling.

(Wettelijk) beleidskader.

Wet op de Expertise Centra (WEC)

Onderbouwing keuze voor het voorgenomen besluit.

Binnen de provincie ziet het REC Flevoland cluster 4 zich voor het schooljaar 2006-2007 geconfronteerd met een leerlingengroei van 16%. De sector van het speciaal onderwijs die zorgdraagt voor leerlingen met gedrags- en opvoedingsproblemen, wordt ook landelijk geconfronteerd met een grote groei. Met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen is de afgelopen maanden onderhandeld over een tijdige bekostiging van de groei. Er werd een akkoord bereikt voor REC-scholen die meer dan 15% groeien. De afspraak, zoals die door Stichting OCIJ werd geïnterpreteerd, was dat deze groei niet pas met ingang van januari 2007 bekostigd zou worden maar direct vanaf de start van het schooljaar (september 2006). Op basis van deze "landelijke afspraak" heeft de Stichting OCIJ de werving van personeel en de plaatsing van leerlingen gestart. Hun aanbod wordt uitgebreid met zowel de locatie in Almere "Aquarius" als dependance "De Optimist" in het Expansievat te Emmeloord.

Op 26 juni jl. bleek de toezegging van OC&W echter een aanzienlijk lager extra budget op te leveren, dan waarop door de Stichting werd gerekend.

Voor de Stichting OCIJ betekent dit op een leerlingenbestand van 400 kinderen en een toename van 64 leerlingen een groei van 16% waarvan – op grond van de voorgestelde incidentele regeling – slechts 1% bovenop de 15% groei (dus 4 van de 64 leerlingen) wordt uitbetaald. Een te verwaarlozen bijdrage om de groei te kunnen betalen met grote financiële consequenties voor de Stichting OCIJ. Dit betekent dat de Stichting op dit moment geconfronteerd wordt met een begrotingstekort van € 310.000,00. Dit tekort betreft voor de maanden augustus t/m december 2006 de totale investering voor personele kosten voor beide nieuw te starten onderwijsvoorzieningen (Almere én Emmeloord). Het tekort van locatie "De Optimist" in Emmeloord bedraagt de eerste vijf maanden € 146.194,00.

Vanuit de Stichting Orthopedagogisch Centrum IJsselmeerpolders is een subsidieverzoek met een dekkingsvoorstel ontvangen.

Dekkingsvoorstel Stichting OCIJ:

• Eigen inzet Stichting OCIJ:	€ 60.000
• Bijdrage gemeente Almere:	€ 95.000
• Bijdrage provincie Flevoland:	€ 55.000
• Bijdrage Stichting school voor LZK Herman Bekius:	€ 50.000
• Gevraagde bijdrage gemeente Noordoostpolder	€ 50.000

Totaal:	€ 310.000

Het beoogde effect van bovengenoemd dekkingsvoorstel is dat voorkomen moet worden dat leerlingen met ernstige gedrags- en opvoedingsmoeilijkheden bij de start van het nieuwe schooljaar de onderwijszorg moeten missen die zij nodig hebben. Voor Emmeloord betreft het specifiek langdurig zieke leerlingen.

Argumenten voor de bijdrageverstrekking:

1. Een uitbreiding van het aanbod speciaal onderwijs sluit aan bij de provinciale en gemeentelijke beleidsdoelen: uitbreiding van het thuisnabij onderwijs. Door de start van nevenvestiging "De Optimist" wordt het lokale voorzieningenniveau versterkt. Hierdoor wordt binnen onze gemeente een versterkt leer- en zorgaanbod gecreëerd.
2. Het eenmalig opvangen van de nadelige effecten van de financieringssystematiek van het Rijk maakt het mogelijk de geplande en benodigde uitbreiding van het speciaal onderwijs met ingang van het nieuwe schooljaar in Emmeloord door te laten gaan. Het (speciaal) onderwijs wordt gefinancierd met een T-1-systematiek. Dit betekent dat het aantal leerlingen dat per 1 oktober onderwijs 2006 volgt, pas in het volgende kalenderjaar wordt bekostigd. Dit leidt voor het speciaal onderwijs waar de onderwijsvoorzieningen de laatste jaren veelal in een constante groeisituatie zitten tot problemen.
3. De toezegging van het Ministerie van OC&W voor onmiddellijke bekostiging van de sterke groei valt tegen. Hierdoor is de Stichting OCIJ fors in de problemen gekomen. Omdat de sector voor leerlingen met gedrags- en opvoedingsproblemen landelijk sterk groeit, is bij OC&W ook landelijk gelobbyd voor bekostiging vanaf het moment van inschrijving van de leerling. Door de onduidelijkheid in de afspraken met OC&W op landelijk niveau, heeft de Stichting OCIJ te goeder trouw de noodzakelijke uitbreiding van het voorzieningenniveau gerealiseerd. Pas vlak voor de zomervakantie is gebleken dat de financiering niet rond zou komen. Op dat moment was uiteraard het benodigde personeel al aangesteld en waren leerlingen al geplaatst. De Stichting OCIJ heeft zich te goeder trouw gecommitteerd aan ruim € 310.000 aan uitgaven waarvoor geen directe dekking is.

4. Het ongedaan maken van de uitbreiding van de capaciteit betekent dat veel leerlingen verstoken blijven van de onderwijszorg die ze in hun directe omgeving nodig hebben. Terugdraaien van aanstellingen en plaatsingen is niet alleen onmogelijk maar zou ook leiden tot zeer ongewenste maatschappelijke effecten. Leerlingen die de extra onderwijszorg van het speciaal onderwijs nodig hebben, zouden alsnog op een wachtlijst worden geplaatst en voor onderwijs moeten worden teruggeplaatst op de reguliere scholen. Het is belangrijk dat de juiste onderwijszorg alsnog in Emmeloord kan worden geleverd. Het betreft in Emmeloord ongeveer 43 langdurig zieke leerlingen van wie de ouders rekening houden met een start in het Expansievat ingaande het schooljaar 2006-2007. Het is mijns inziens maatschappelijk niet verantwoord om de start van de dependance cluster 4 school "De Optimist" in het Expansievat uit te stellen.
5. De wijzigingen in het leerlingenvervoer voor de langdurig zieke 43 leerlingen zouden de komende weken teruggedraaid moeten worden. Het gevolg zou zijn dat de komende 5 maanden de kosten voor het leerlingenvervoer op een hoger niveau komen te liggen, in vergelijking met de reiskosten van deze leerlingen binnen de gemeente. De verwachte minderkosten in 2006 ten opzichte van de eerdere prognose voor leerlingvervoer zijn ongeveer € 25.000,00.

Kanttekeningen:

1. Door een subsidie te verstrekken wordt eenmalig een taak van het Rijk overgenomen. Echter als gevolg van de onduidelijkheid in de afspraken met OC&W is er sprake van een uitzonderlijke situatie. Het verstrekken van een subsidie voor reguliere kosten die feitelijk een verantwoordelijkheid zijn van het Rijk, zou een precedentwerking kunnen hebben. Er is immers geen enkele garantie dat volgend jaar niet weer sprake is van een sterke groei in het leerlingenaantal. Wel is met de Stichting OCIJ afgesproken dat zolang "De Optimist" in het Expansievat is gehuisvest, de school niet verder kan groeien. Een verschil met volgende schooljaren is verder dat dit jaar door OC&W de indruk is gewekt dat er op landelijk niveau een oplossing zou komen. Dat is de basis geweest voor de beslissing van de Stichting OCIJ om de benodigde docenten aan te stellen en leerlingen te plaatsen. Pas in een zeer laat stadium bleek dat OC&W de afspraken met de sector anders interpreteerde. Precedentwerking is daarom voor de locatie Emmeloord niet aan de orde. Er spelen dit jaar bijzondere omstandigheden die zich volgend jaar niet op dezelfde manier kunnen voordoen.
2. Het ministerie van OC&W zou het speciaal onderwijs feitelijk moeten financieren op basis van het actuele aantal leerlingen. Het is echter niet mogelijk dit op korte termijn te bewerkstelligen. Zowel vanuit het onderwijs als vanuit de provincie Flevoland wordt al jaren gelobbyd voor een afschaffing of compensatie van de T-1-systematiek. Dit heeft tot nu toe niet geleid tot aanpassing van de systematiek, al zijn er wel deeloplossingen geboden. Dat de sector voor leerlingen met gedrags- en opvoedproblemen zo sterk groeit is een maatschappelijk probleem dat hoge prioriteit moet krijgen. Door het ministerie wordt dit wel onderkend maar men heeft onvoldoende middelen op de begroting om over te gaan tot volledige financiering van het actuele leerlingenaantal.
3. Voorfinanciering van het tekort in plaats van het toekennen van een subsidie lijkt op het eerste oog logischer. Door de constante groei in deze sector van het speciaal onderwijs is deze variant niet realistisch. De rijkssystematiek van bekostiging betekent dat de eerste periode van groei niet wordt bekostigd, terwijl tegelijkertijd de eerste periode van krimp niet direct tot vermindering van het budget leidt. Om de voorfinanciering te kunnen terugbetalen moet de Stichting OCIJ eerst een krimp meemaken in het leerlingenaantal. Door de bevolkingsgroei in Flevoland en door de groei binnen deze sector van het speciaal onderwijs is het onwaarschijnlijk dat er de komende jaren krimp in het leerlingenaantal optreedt.

4. Als gemeente zijn wij niet de eerst aangewezen partij om het tekort te helpen dekken. Daarom is het van belang te weten dat de gemeente Almere en de provincie Flevoland ook aanzienlijke bijdragen leveren. De Stichting OCIJ heeft in eerste instantie gekeken in hoeverre zij het 'gat' in de bekostiging van € 310.000,00 zelf kan oplossen. Hiervoor hebben zij een bedrag van € 110.000 binnen de eigen begroting kunnen vinden (€ 60.000 Stichting OCIJ en € 50.000 van de Stichting School voor LZK van de dr. Herman Bekiusschool). Vervolgens hebben zij het probleem aangekaart bij verschillende overheden. Om te beginnen bij onze gemeente en de gemeente Almere waar zij met ingang van het komende schooljaar het voorzieningenniveau uitbreiden. Daarnaast heeft de OCIJ ook een beroep gedaan op de provincie. In bovenstaand financieel overzicht staan de bijdragen die inmiddels door de gemeente Almere en de provincie zijn toegezegd.
5. Op dit moment is de begroting nog niet beoordeeld. REC Flevoland cluster 4 heeft het verzoek tot subsidieverlening schriftelijk ingediend op het moment dat duidelijk werd welk begrotingstekort naar verwachting dreigde. De feitelijke kosten worden in 2007 (na vaststelling van de jaarrekening over 2006) duidelijk. Daarom wordt in de subsidiebeschikking de voorwaarde gesteld dat de definitieve gemeentelijke bijdrage in 2007 aan de hand van de jaarrekening 2006 wordt beoordeeld. Door te besluiten eenmalig maximaal € 50.000 beschikbaar te stellen, blijft de mogelijkheid bestaan het bedrag te verlagen. Wel moet, indien uw gemeenteraad het subsidieverzoek honoreert, het bedrag in 5 maandelijkse termijnen worden uitbetaald. Dit zodat de Stichting OCIJ kan voldoen aan haar personele verplichtingen.

Financiën/Planning.

Wij stellen u voor om eenmalig een subsidie te verlenen van maximaal € 50.000 aan de Stichting Orthopedagogisch Centrum IJsselmeerpolders ter dekking van het tekort op de begroting voor het schooljaar 2006-2007. Dit bedrag te dekken uit de reserve "*onderwijsachterstanden exceptionele groei*". Reden hiervoor is dat er sprake is van een bijzondere situatie, waarin gevraagd wordt om middelen waarvoor wij als gemeente dus geen voor de hand liggende voorziening hebben. Helaas is het niet mogelijk de minderkosten (€ 25.000,00) van het leerlingvervoer hiervoor in te boeken omdat er ondanks deze "bezuiniging" nog sprake is van een tekort op deze post. De reserve "*onderwijsachterstanden exceptionele groei*" wordt gebruikt voor het oplossen van problemen met betrekking tot het onderwijs (PO) aan asielzoekerskinderen. Op 1 januari 2006 zat er € 588.000,00 in deze reserve. Daarvan is, rekening houdend met het primaire doel van deze middelen, € 450.000,00 niet beschikbaar. De overige middelen zijn in principe vrij inzetbaar onder de algemene noemer van onderwijsachterstanden. Het belang van deze voorziening in onze gemeente rechtvaardigd de aanwending van deze middelen voor het speciaal onderwijs.

Evaluatie:

De Stichting OCIJ moet de subsidie verantwoorden. Omdat het gaat over reguliere kosten zal deze verantwoording vooral financieel van aard zijn. Belangrijkste element is te bekijken of de voorspelde kosten ook daadwerkelijk gemaakt zijn en welke mogelijke baten er vanuit het Ministerie van OC&W tegenover stonden.

Communicatie.

De Stichting Orthopedagogisch Centrum IJsselmeerpolders op de hoogte brengen van het besluit subsidie te verstrekken middels bijgaande subsidiebeschikking.

Achterliggende documenten.

Subsidieverzoek Stichting Orthopedagogisch Centrum IJsselmeerpolders.

Het college van burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder: Wethouder J. van der Est

Steller : Jan Hutten, j.hutten@noordoostpolder.nl, 63 32 66.

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 augustus 2006,
no. 11962-1;

B E S L U I T:

1. Een bedrag van maximaal € 50.000 beschikbaar te stellen aan de Stichting Orthopedagogisch Centrum IJsselmeerpolders (OCIJ). Dit om het tijdelijke begrotingstekort ontstaan door de sterke groei van het aantal leerlingen met gedragsproblematiek, te helpen dekken.
2. Dit bedrag te dekken uit de reserve "*Onderwijsachterstanden exceptionele groei*".
3. De 28ste wijziging op de programmabegroting 2006 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 28 september 2006.

De griffier,

de voorzitter,

GEMEENTE NOORDOOSTPOLDER

2006

No. 11962-8

PROGRAMMA		VERHOOGING	VERLAGING	NIEUWE RAMING
Nr.	Omschrijving			
	In deze begrotingswijziging zijn de financiële consequenties verwerkt voortvloeiende uit het raadsvoorstel inzake dependance cluster 4 onderwijs De Optimist te Emmeloord.			
	<u>LASTEN</u>			
5	Onderwijs en Educatie	50.000		7.041.099
	Mutaties reserves	50.000	0	
	TOTAAL	50.000	0	
	<u>BATEN</u>			
	Mutaties reserves	0	0	
	TOTAAL	50.000	0	